

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/6398 din 19.04.2023
La nr.07/1249 din 12.04.2023

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea art.15 din Legea nr.245/2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial (număr unic 171/MMPS/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.04.19 15:24:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8673 din 19.04.2023

la proiectul de lege pentru modificarea art.15 din Legea nr.245/2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial (număr unic 171/MMPS/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale, precum și pe portalul www.particip.gov.md, fiind asigurat accesul părților

interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

De asemenea, autorul a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată respectarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop „[...] consolidarea și perfecționarea legislației în domeniul dialogului social și asigurarea funcționalității, asistenței organizatorice și informaționale a Comisiei.”

Autorul a mai precizat că, „Necesitatea elaborării proiectului este ca urmare a transmiterii componentei de asigurare a secretariatului de la Cancelaria de Stat către Ministerul Muncii și Protecției Sociale”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea art.15 din Legea nr. 245/2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial, potrivit căruia secretariatul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective va fi asigurată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

În acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr.363/2021 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr.1259/2006 privind aprobarea componentei părții guvernamentale în cadrul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, Ministrul Muncii și Protecției Sociale a fost numit coordonator al părții guvernamentale a CNCNC și asigură totodată președinția Comisiei.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public privind perfecționarea cadrului normativ în domeniul dialogului social și asigurarea funcționalității Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective. Conform art.5 alin.(1) din Legea nr.245/2006, *Comisia națională este un organ tripartit, constituit în scopul stabilirii bazelor de reglementare a relațiilor social-economice și de muncă în țară.*

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației

naționale cu legislația Uniunii Europene;
d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară".

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare".

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -	
<p>Art.1 potrivit proiectului de lege</p> <p>Articolul 1. Articolul 15 alineatul (2) din Legea nr.245/2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial [...], va avea următorul cuprins: „(2) Secretariatul Comisiei naționale se creează în cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, și include cel puțin 3 membri.”</p>	
<p>Obiecții:</p> <p>Astfel, proiectul transmite componența de asigurare a secretariatului Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective de la Cancelaria de Stat către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, însă omite să reglementeze modul de numire/eliberare a membrilor Comisiei naționale. Această deficiență face ca normele formulate de proiect să creeze incertitudine la aplicare sub aspectul dat, iar ca urmare permite entităților publice responsabile de crearea secretariatului Comisiei naționale de a acționa în lipsa unor indicatori de referință transparenți și cunoscuți publicului, ceea ce poate genera abuzuri.</p> <p>Evidențiem că, potrivit redacției în vigoare a art.15 alin.(2) din Legea nr.245/2006, <i>membrii Comisiei naționale sunt numiți și eliberați din funcție de către secretarul general al Guvernului, la propunerea biroului executiv al comisiei.</i></p>	
<p>Recomandări:</p> <p>Pentru a asigura funcționarea eficientă și transparentă a Comisiei naționale, este necesar de a prevedea expres modul de numire/eliberare a membrilor secretariatului (spre exemplu, se propune completarea art. 15 alin.(2) propus de proiect cu textul „, numiți și eliberați din funcție de către ministrul muncii și protecției sociale, la propunerea biroului executiv al comisiei”).</p>	
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lacună de drept ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - conflict de interese și/sau favoritism ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale și are drept scop consolidarea și perfecționarea legislației în domeniul dialogului social și asigurarea funcționalității, asistenței organizatorice și informaționale a Comisiei.

În acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr.363/2021 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr.1259/2006 privind aprobarea componenței părții guvernamentale în cadrul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, Ministrul Muncii și Protecției Sociale a fost numit coordonator al părții guvernamentale a CNCNC și asigură totodată președinția Comisiei.

Proiectul respectă integral rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul a asigurat informarea publicului despre inițierea elaborării proiectului de decizie, precum și consultarea publică a acestuia.

Însă, proiectul omite să reglementeze modul de numire/eliberare a membrilor Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, ceea ce va crea incertitudine la aplicare sub aspectul dat, iar ca urmare va permite entității publice responsabile de crearea secretariatului Comisiei naționale de acțiune în lipsa unor indicatori de referință transparenți și cunoscuți publicului.

Prin urmare, se recomandă revizuirea proiectului de decizie prin prisma obiecțiilor și recomandărilor prezentate în prezentul raport de expertiză anticorupție.

19.04.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ, Inspector principal

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2023.04.19 13:58:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

